

Åtgärdsprogram för Nylands svenska producentförbund NSP r.f. kring vattenskyddsfrågor med tyngdpunkt på Östersjön

Bakgrund

Östersjön är ett hav som är hårt drabbat av olika miljöproblem. Framför allt påverkas detta hav, även långt utanför kusterna, av alla 85 miljoner människor som bor inom det 1,7 kvadratkilometer stora avrinningsområdet. Det är tung industri, stora städer och mycket trafik samt jordbruket och annan diffus belastning som ger ifrån sig både näringsämnen och gifter som slutligen hamnar i Östersjön och orsakar skador på viktiga livsmiljöer. För hela Östersjön räknar man med att Finlands andel av både fosfor- och kvävebelastningen är ca 14 procent. Av belastningen från hela Finland beräknas jordbrukets andel under åren 2000-2004 ha varit ca 52 procent av kvävet och ca 60 procent för fosfor. Trots att vårt jordbruk inte står för någon stor andel av belastningen om man ser till hela Östersjön, så påverkar det finländska jordbruket ändå vattnet vid våra kuster och i Skärgårdshavet. Tyvärr finns det inte någon enskild enkel åtgärd som snabbt kan åtgärda jordbrukets näringsurlakning. Jordbruket bedrivs i en omgivning där många olika och varierande faktorer påverkar näringsurlakningen och en och samma lösning leder nödvändigtvis inte till resultat på alla gårdar. De enskilda jordbrukarnas intresse för vattenvårdsfrågor på den egna gården har därför en avgörande betydelse.

Jordbrukets miljöstödsprogram förnyades år 2007, och har som huvudmålsättning att minska lantbrukets belastning av vattendragen. Nya åtgärder inom ramen för miljöstödet föreslås dessutom för år 2008. Städerna Helsingfors och Åbo kom hösten 2007 med en utmaning till andra aktörer att delta i åtgärder som stöder det gemensamma målet om att rädda Östersjön för kommande generationer. Alla som antar utmaningen uppmanades utarbeta ett eget åtgärdsprogram.

NSP antar Helsingfors och Åbos utmaning (www.turku.fi/itamerivetoimus) och har gjort ett eget åtgärdsprogram. Åtgärdsprogrammet fokuserar kombinerat på punkt 2, 5 och 8 i utmaningen.

NSP/SLC aktiviteter 2008

Åtgärdsprogram

År 2008 utlyses till vattenvårdens tema år inom organisationen!

A. Expertseminarium i februari 2008

Syfte: Svar på punkt 2, vad kan göras?

Vårt centralförbund SLC ordnar i Helsingfors ett Östersjöseminarium som start på temaåret. Experter från lantbrukets miljöforskning, miljö- och lantbruksmyndigheter och miljö- och lantbruksorganisationer ger underlag för vad som kan göras för att minska belastningen av vattendragen.

Målgrupp: SLC-förtroendevalda, myndigheter, miljö- och jordbruksorganisationer. Pressen inbjuds.

B. Riktad information till medlemmarna på alla lokalavdelningsmöten under våren

Målgrupp: Alla medlemmar

Syfte: Öka intresset för olika vattenvårdsåtgärder bland medlemmarna. Svar på punkt 8 och främja punkt 2 i utmaningen.

Förbundet rekommenderar lokalavdelningarna att ha vattenskyddsfrågor och Östersjön som ett tema på vårmötet.

Erfarenheterna från expertseminariet utnyttjas. SLC utarbetar bakgrundsmaterial som kan utnyttjas. Förbundet, SLC och lokala experter från TE- eller miljöcentralen eller kommunen medverkar på mötena med information om vattenskyddsåtgärder inom lantbruket och förnyandet av glesbygdens avloppsvattenssystem.

Vattenvården tas upp även på förbundsmötet.

C. Fortsatt, kontinuerlig och effektiverad information till medlemskåren

Målgrupp: Alla medlemmar.

Syfte: Öka intresset för olika vattenvårdsåtgärder bland medlemmarna. Svar på punkt 8 och främja punkt 2 i utmaningen

Inom NSP och SLC informerar man kontinuerligt om vattenskydds- och Östersjöfrågor. Bl.a. genom medlemstidningen Landsbygdens Folk och dess bilaga Lantmänn och Andelsfolk, samt på hemsidan och medlems sidorna (extranätet) på internet och även i den övriga verksamheten, både på SLC- och förbunds nivå.

D. Effektiverad marknadsföring om vattenskyddsmöjligheter inom ramen för miljöstödsprogrammet, projektverksamhet och andra frivilliga åtgärder på gårdsnivå

Målgrupp: Alla medlemmar.

Syfte: Öka intresset för olika vattenvårdsåtgärder bland medlemmarna. Svar på punkt 8 och främja punkt 2 i utmaningen.

Om vattenskyddsmöjligheterna inom miljöstödsprogrammet informeras bland annat genom projektverksamhet i samarbete med miljöcentralen, TE-centralen, rådgivningen och andra aktörer. Nya miljöåtgärder tas även i bruk och testas med hjälp av projektmedel.

En **checklista** för gårdarna med olika miljöförbättrande åtgärder med betoning på vattenvården görs upp. Medlemsgårdarna rekommenderas att vidta ytterligare frivilliga åtgärder utöver vad

lagstiftningen och miljöstödsprogrammet kräver. D.v.s. att så långt som det inom ramen för rationell och lönsam odling är möjligt, beakta miljöaspekter och minska näringsläckaget.

NSP driver även på förnyandet av glesbygdens avloppsvattenssystem, genom information till medlemmarna och projektverksamhet (miljöteknik, -företagande) för att öka intresset samt utveckla tjänster inom planeringen och arbetet med att förnya avloppsvattenssystemen.

E. Vattenvårdsseminarium och miljöprogram för Svartån och Pojoviken

NSP och SLC deltar i Rädda Pojoviken arbetsgruppens verksamhet och i uppgörandet av ett nytt åtgärdsprogram för Pojoviken samt ordnandet av ett vattenskyddsseminarium för Svartåns tillrinningsområde. På seminariet presenteras bl.a. MAASÄÄ-projektet (landväder) inom Svartåns tillrinningsområde, som koordineras av MTT.

F. Fortsatt samarbete inom Baltic Farmers Forum for Environment (BFFE)

Målgrupp: Bondeorganisationer och bönder i de andra Östersjö-länderna

Syfte: Svar på punkt 5, främja internationellt miljösamarbete inom bondekåren i Norden och kring Östersjön. Väcka intresse för "Greppa Näringen" tänkesättet i de Baltiska länderna och Ryssland.

BFFE fortsätter att utnyttja sin observatörsstatus i HELCOM.

SLC/BFFE medverkar i internationella expert- och politikarbetsgrupper som Sverige initierat, nästa möte i Riga i december, samt i BFFE-seminarium om EU:s vattendirektiv.
